

Zygmunt Ziątek

"Szkice literackie. T. I. W szkole krytyków. T. II. W Polsce i w świecie", Wilhelm Mach, Warszawa 1971 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/44, 187

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ LICHANŃSKI Stefan: Wśród mówiących prozą. Szkice literackie. ISW. Warszawa 1971 s. 334, zł 20,-

Zbiór szkiców krytycznych i recenzji, potraktowany przez autora jako pamiętnik przygód duchowych, zawiera te teksty, które po latach czy miesiącach noszą jeszcze ślad wewnętrznego, głębokiego przeżycia autorskiego. Lichanński nie kieruje się jakimiś zamierzeniami uogólniającymi wobec współczesnej prozy; wiąże się to ze swoistą "filozofią recenzji", którą prezentuje we wstępie. Recenzja, wg niego, nie może służyć wielkiej krytyce - ideotwórczej, programującej - ale jest niezwykle ważną formą wypowiedzi w praktyce życia literackiego. Chciałby on nobilitować wypowiedź krytyczną, zrównując ją w prawach z prozą artystyczną jako drugi sposób "mówienia prozą". Książka jest poświęcona pisarzom i krytykom, m.in. omawia pozycje: Iwaszkiewicza, Parandowskiego, Kuncewiczowej, Parnickiego, Macha, Strykowskiego, Filipowicza, Dąbrowskiej, Irzykowskiego.

BF/44/99

Z.Z.

/II/ MACH Wilhelm: Szkice literackie. T. I. W szkole krytyków. T. II. W Polsce i w świecie. Wyboru dokonali i do druku przygotowali: H. Bereza, S. Frycie, R. Matuszewski, J. Nowakowski. Czyt. Warszawa 1971 s. 485+428, zł 50,-

Wybór pism rozproszonych, nie objętych tomem Macha "Doświadczenia i przypadki", zawiera w tomie I wybór recenzji drukowanych systematycznie w okresie kilku lat powojennych i dorywczo w okresie późniejszym, esej o twórczości Z. Nałkowskiej i wspomnienie o niej, artykuły publicystyczne. Tom II przynosi reportaże z literackich podróży po Polsce /głównie z Rzeszowskiego/, do Indii i Bułgarii, felietony, wywiady i wypowiedzi ankietowe oraz jedno opowiadanie. Eseistyka i publicystyka jest bogatym dokumentem samowiedzy artystycznej Macha i świadectwem przemian świadomości literackiej jego pokolenia, zwłaszcza takich zagadnień, jak stosunek do tradycji przedwojennej w okresie bezpośrednio po zakończeniu wojny, odnowa życia literackiego po roku 1956, rodzenie się nowych form powieściowych /eseizacja, autotematyzm/.

BF/44/100

Z.Z.